

DOSTUPNOST HUDEBNÍCH A NETIŠTĚNÝCH MATERIÁLŮ

SOUHRN

TÉMATICKÉ VYMEZENÍ

Kapitola se zabývá oblastí dostupnosti hudebních dokumentů uložených v jakémkoliv formátu, standardů pro zdroje, personální problematiky a vývoje pracovníků.

POLITICKÉ SOUVISLOSTI

Osobní využití hudby a filmu prostřednictvím různých fyzických nosičů (CD-ROM, DVD, videa atd.) a stále více prostřednictvím Internetu se nyní stalo důležitou potřebou v každodenním životě, ve volném čase a při vzdělávání většiny Evropanů. Veřejné knihovny jsou důležitou součástí jejich poskytování. Existuje však mnoho úrovní, na jakých jsou hudební fondy a služby hudebních knihoven provozovány. Pouze jediná evropská země (Dánsko) nějakým způsobem vymezuje hudbu ve vládní legislativě, která se týká veřejných knihoven.

Hudební a filmové nahrávky se již dávno změnilly z analogových na digitální. Internet zajišťuje nové distribuční prostředky. Hudební soubory lze snadno stáhnout ve formátu MP3. V Evropě i v celém světě je přes webové prostředí dostupné velké množství přímých video zdrojů.

Zvyšující se přístupnost hudebních materiálů na Internetu dělá z této problematiky věc velké důležitosti, než hudební knihovny vyvinou sadu směrnic, aby mohly svým čtenářům umožnit přístup k nim bez ohrožování práv na intelektuální vlastnictví, v kontextu nové evropské a celosvětové legislativy týkající se autorského práva.

Další vzdělávání knihovníků hudebních knihoven zůstává omezeno na posluhách několik dobrých příkladů novinek a rozvoje.

DOPORUČENÍ PRO ÚSPĚŠNOU PRAXI

Veřejné knihovny by měly:

- využívat výhod Internetu a zajistit, aby byli k dispozici průvodci po těchto službách a online katalogy fondů audiovizuálních dokumentů;
- zajistit, aby nabízely co nejlepší služby národnostním menšinám a postiženým;
- věnovat zvláštní pozornost problémům získávání informací ve svém oboru. Měly by být dodržovány standardy, které existují v oblasti bibliografického popisu a identifikace dokumentů, aby bylo možné zajistit vzájemnou operativnost;
- uvažovat o přidání nových informací do online katalogu, jako například zvukových souborů, a dalších dokumentů dostupných online, možná uvažovat i o převzetí role výrobce těchto dokumentů.

ÚKOLY PRO BUDOUCNOST

- Z technického hlediska budou knihovny brzy v roli, že budou svým uživatelům zajišťovat jakékoliv nahrávky, které tyto uživatelé budou potřebovat. Ale ekonomické hledisko je komplex problémů, jako jsou otázky autorského práva a autorského honoráře.
- Výhradně v knihovnách, muzeích a archívech bude digitálně produkována hudební a video dokumenty jako text, zvuk nebo obrázky, možná především v oblasti těch dokumentů, které jsou vytvářeny v místním a regionálním kontextu.
- Měly by být hledány cesty ke zlepšování získávání hudebních zdrojů a možnost jednotné evropské informační brány k hudebním zdrojům na Internetu.
- Měla by být vyvinuta a realizována technicky dokonalejší vyhledávací strategie.
- Je nutné vypracovat sérii základních kursů pro knihovníky hudebních knihoven v elektronickém věku.

TÉMATICKÉ VYMEZENÍ

Tato směrnice se zabývá těmito tématy:

Legislativa a směrnice, které se vztahují k hudebním knihovnám

Autorské právo v hudbě

Vztah ke komerčním světu

Kooperativní akvizice

Hudba a Internet

Speciální služby

Pracovníci a další vzdělávání

Vyhledávání a získávání

POLITICKÉ SOUVISLOSTI

Projekt Evropské Unie Harmonica udělal mnoho pro zdokumentování hlavní problematiky, která se týká hudby v knihovnách v celé Evropě.

Osobní využití hudby a filmu prostřednictvím různých fyzických nosičů (CD-ROM, DVD, videa atd.) a stále více prostřednictvím Internetu se nyní stalo důležitou potřebou v každodenním životě, ve volném čase a při vzdělávání většiny Evropanů. Veřejné knihovny jsou důležitou součástí jejich poskytování. Asi 5% fondů evropských veřejných knihoven (přes 60 miliónů knihovních jednotek) jsou audiovizuální materiály, hlavně nahrávky hudby a filmy uložené na CD, DVD, videokazetách atd.

Legislativa a směrnice. Pouze jediná evropská země (Dánsko) nějakým způsobem vymezuje hudbu ve vládní legislativě, která se týká veřejných knihoven. Existuje mnoho úrovní, na jakých jsou hudební fondy a služby hudebních knihoven provozovány: např. v Řecku je velmi málo hudebních knihoven, zatímco ve většině skandinávských měst je normou najít hudební oddělení ve veřejné knihovně nebo dokonce samostatnou hudební knihovnu.

V některých zemích existuje směrnice k zajištění hudebních fondů na regionální nebo místní úrovni, ale tyto služby jsou zajišťovány podle rozhodnutí místních zastupitelů. Například ve Francii je vládním nařízením zajištěn přístup k národní a regionální kultuře zdarma, ale musí být ještě provedeny konkrétní kroky, aby mohl být tento cíl uveden do praxe v mnoha městech a regionech.

Mnoho hudebních oddělení ve veřejných knihovnách uchovává hudebniny ve formě knih, které se vztahují k nahrávkám, představením, estrádám, stylu atd. Méně často se uchovávají soubory vokálních a instrumentálních partitur. Jinde zase existuje spíše myšlenka *fonotéky* nebo *mediatéky*, kde je kladen důraz na nahrané a multimediální materiály a kde jsou málo dostupné nebo úplně nedostupné tištěné hudební dokumenty.

Národní a regionální strategie zajištění hudebních dokumentů ve veřejných knihovnách má tradici pouze v několika málo zemích. To je případ třeba Velké Británie, kde užitečnost této činnosti je již patrná. Některé země mají promyšlený systém **sdílení zdrojů**, zatímco jiné ne. Meziknihovní výpůjční služba pro zajištění nahrávek je stále ještě v plenkách přesto, že kompaktní disky a další moderní zvukové nosiče jsou trvanlivější. Velmi různorodá je také spolupráce a konsorciální dohody, především na mezisektorové a mezioborové úrovni.

V poslední dekádě znatelně poklesla **finanční podpora** služeb hudebních knihoven ve prospěch jiných výdajů místních úřadů nebo ostatních knihovních služeb nebo investic do technologií. V některých zemích této tendenci přispívá také představa, že služby hudebních knihoven jsou pouze pro „elitu“.

Nárůst rozvoje audiovizuálních sbírek je vyvolán perspektivou, že si možná na sebe samy vydělají, především zpoplatněním výpůjček nahrávek. Ve střední a východní Evropě, kde ekonomika je v procesu přeměn, prostě není možné zajistit financování na takové úrovni, jak tomu bylo v minulosti. V ostatních zemích, jako například ve Finsku, jsou všechny služby včetně poskytování hudebních a netištěných dokumentů zdarma.

Další vzdělávání pracovníků hudebních knihoven zůstává omezeno na pouhých několik dobrých příkladů novinek a rozvoje. Jak na mezinárodní, tak na národní úrovni je téměř všeobecně uznávána důležitost existence mezinárodního profesionálního sdružení (International Association of Music Libraries, Archives and Documentation Centres), které slouží jako středisko pro spolupráci a odborný vývoj.

Standardy pro hudební a netištěné fondy, internetové služby, pracovníky knihovny a katalogizaci jsou v některých zemích jasně stanoveny, zatímco v jiných žádné standardy neexistují. Složitost problematiky hudebních dokumentů s jejich tematické vymezením rozdílných formátů a jazyků, nespočetné množství hudebních úprav jedné skladby nebo její části a mezinárodní tematické vymezení znamená, že je obzvlášť nutné dodržovat standardy, pokud mají být data vzájemně vyměnitelná. Nejbližší budoucnost závisí na lepší spolupráci v oblasti již existujících standardů a širšího sdílení práce při vytváření dat.

Společenské začlenění: pokud vůbec existují služby pro národnostní menšiny a pro postižené, jsou v různých zemích odlišné. Někde navíc, i když je menšinová populace relativně rozsáhlá, existuje překvapující deficit těchto služeb. Přístup a pomoc pro postižené je umožněn v těch zemích, kde mají zákony vztahující se k diskriminaci. Viz také sociální integrace.

Digitální technologie. Hudební a filmové nahrávky se již dávno změnilы z analogových na digitální a potřebné technologie jsou nyní dostupné v rámci domácího vybavení. Digitální technologie a Internet poskytují nové distribuční prostředky. Hudební soubory lze snadno stáhnout ve formátu MP3. Hudební producenti možná začnou distribuovat sami v těchto nebo podobných formátech a následovat tak příklad NAPSTER, přestože internetová ochrana a modely e-komerce zůstanou hlavním problémem. Jednou budou tyto problémy vyřešeny a k dispozici bude dostatečná kapacita; a je pravděpodobné, že přímý nákup přes Internet od distributorů a/nebo producentů bude velmi rozšířený.

Autorské právo. Existuje pouze málo dohod týkajících se interpretace autorského práva mezi knihovnami a výrobci. Zvyšující se přístupnost hudebních materiálů na Internetu dělá z této problematiky věc velké důležitosti, než hudební knihovny vyvinou sadu směrnic, aby mohly svým čtenářům umožnit přístup k nim bez ohrožování práv na intelektuální vlastnictví, v kontextu nové evropské a celosvětové legislativy týkající se autorského práva. Viz též [autorské právo](#).

Vztahy s komerčním světem. Role veřejných knihoven je odlišná od služeb zásobování zákazníků na trhu. Hudební fondy většiny veřejných knihoven nevyjadřují rovnováhu odbytu v komerčním světě. Na rozdíl od zákazníků v obchodech, posluchači ve veřejných knihovnách jsou většinou starší než ti z obchodů s hudebními nahrávkami a tíhnou spíše ke klasické a speciální hudební produkci, než k populární hudbě.

Diskutuje se o tom, že lidé využívají fondů veřejných knihoven jako ochutnávky předtím, než si něco koupí. Tento argument se setkává s určitým skepticismem ze strany nahrávacího průmyslu – někteří jeho zastupitelé vidí ve veřejných knihovnách distributory materiálů pro nelegální kopírování. Oproti obchodům s hudebními nahrávkami veřejné knihovny obvykle nakupují pouze výběr nových nahrávek a fondy uchovávají velmi dlouho (to znamená tak dlouho, dokud se půjčují).

DOPORUČENÍ PRO ÚSPĚŠNOU PRAXI

Strategie a legislativa

- Zákon o veřejných knihovnách v Dánsku http://www.bs.dk/lovstof/lov340_english.htm říká, že všechny veřejné knihovny by měly „podporovat informační, vzdělávací a kulturní aktivity, a to tak, že zpřístupní ... hudební nahrávky“. Zákon nejenže klade na knihovny požadavek zajišťovat kromě jiných služeb také hudební dokumenty a videonahrávky, ale také stanoví potřebné financování, aby tomu tak bylo (viz níže: další vzdělávání)
- *Zákon o veřejných knihovnách, 1992, přepracovaný v r. 1998*, Tallin, Estonsko. Estonský Zákon o veřejných knihovnách popisuje veřejné knihovny jako „městské knihovny, které získávají, uchovávají a zpřístupňují tištěné materiály, audiovizuální materiály a další dokumenty...“
- *Základní pravidla pro zřízení oddělení umění ve veřejných knihovnách podle Rozhodnutí Kulturní komise, 1975*. Bulharská pravidla pro knihovny, které se týkají hudby.
- Pomoci mohou také stavovské charty pro knihovníky ve veřejných knihovnách, jak je tomu v Holandsku, kde charta říká: „*Termin informatie zde zahrnuje všechny zachycené kulturní výrazové prostředky, zaznamenané slovem, obrazem nebo zvukem*“.

Přístup

Internet

Zvyšuje se počet hudebních knihoven, které vyvíjejí vlastní webové stránky nebo jsou zmiňovány na hlavních webových stránkách veřejných knihoven. Online vstupní brány ke sbírkám a katalogům zajišťují rychlejší přístup ke speciálním informacím všem uživatelům a jsou cenné pro ty, kteří žijí ve vzdálených oblastech nebo nemohou vycházet z domu. Nezbytné jsou národní online katalogy s propojením na knihovny. Je důležité, aby bylo zajištěno online propojení služeb a katalogů místních hudebních knihoven do národní sítě a místní obyvatelé tak věděli, co je a co není v místě dostupné. Viz [ODKAZY NA WEBOVÉ STRÁNKY](#) a zdroje.

Přes webové prostředí je dostupné velké množství přímých video zdrojů z Evropy a z celého světa, včetně vysílaných zpravodajských bulletinů, divadelních her, hudby, archivů televize (např. událostí a starých seriálů), vzdělávacích zdrojů, parlamentní a soudní televize, obchodních služeb, náboženského vysílání a dlouhometrážních komerčních filmů a kratších klipů viz [Ariadne](#). K tomu, aby bylo možné využít přímého videa, je třeba speciální software:

ten může být obvykle stažen volně z Internetu. Veřejné knihovny mnohou zajišťovat přístup těm, kteří nemají potřebné připojení z domova.

Zvyšující se dostupnost digitálních a síťových technologií umožňuje podobnou přístupnost k domácím i vnějším fondům. Místní katalog je stejně dostupný jako katalogy ostatních knihoven přístupné přes Internet; místní digitální fondy jsou stejně dostupné jako vzdálené.

Veřejné knihovny by měly počítat s následujícími možnostmi:

- přidat nové informace, jako například zvukové nahrávky do tradičních katalogů
- zpřístupnit konkrétní nahrávky online, staré a nové
- převzít roli výrobců nahrávek.

Knihovní systémy (viz integrované knihovní systémy) byly původně modelovány pro knihy a bude třeba určitého stupně vynalézavosti, aby mohly být přizpůsobeny potřebám hudebních a netištěných materiálů. Do systémů veřejných knihoven by měla být stejnou měrou integrována elektronická data, Internet a metadata o všech (fyzických i elektronických) dokumentech a zdrojích. Je třeba, aby knihovníci hudebních knihoven ovlivnili tvůrce systémů, aby našli řešení, které bude brát v úvahu potřeby těchto knihoven.

Plány kooperativní akvizice by mohly zvětšit tematické vymezení uživatelům dostupných materiálů a zajistit ekonomický způsob využití knihovních fondů. Zřízení fondů se smíšenými druhy médií, ať už prostřednictvím základních sbírek nebo prostřednictvím konsorcií knihoven, která působí ve stejné oblasti, by mohlo vyloučit duplikaci a umožnit meziknihovní výpůjčky, stejně tak jako získat rozsáhlé pravomoci v rámci konsorcií využitím licencí pro elektronické (nebo jiné) materiály.

- Regionální knihovny mohou být základnou k zajištění materiálů a odborných znalostí, jak je tomu v regionálním systému knihoven ve Velké Británii a v regionálních knihovnách ve Francii a v Německu.
- Různé veřejné knihovny se mohou soustředit na nahrávky různých skupin hudebních skladatelů, aby bylo zajištěno co nejširší pokrytí a dostupnost. Např. GLASS – Greater London Audio Specialisation Scheme.

Nejlepší příklady z praxe jsou podmíněny spoluprací účastníků.

Speciální služby

Tam, kde hudební nosiče není možné půjčovat, je žádoucí zajistit možnost poslechu. Knihovny mohou také často poskytovat prostor pro představení a zejména ve vzdálených oblastech působit jako místní kulturní středisko. Knihovny mohou nabídnout využití keyboardu nebo počítače s programem Sibelius nebo jiným hudebním softwarem, který umožňuje uživatelům skládat hudbu.

Rostoucí význam má zajištění osobních počítačů a přístupu na Internet. Možná je to důležité zejména pro chudší knihovny, protože webové prostředí umožňuje přístup k informacím jak o vlastních, tak o jiných fondech.

Místní knihovna by měla být pro komunitu střediskem a poskytnout multifunkční prostor pro diskuse, poezii a hudbu. Takové akce by měly být organizovány knihovnou nebo jinými

organizacemi. Veřejné hudební knihovny by měly organizovat koncerty a další hudební akce. To se ukázalo jako cenný způsob atraktivního využití hudební knihovny.

V každé lokalitě by hudební fondy a služby by měly odpovídat společenským zájmům **národnostních komunit**.

Rada pro muzea, archívy a knihovny (Council for Museums, Archives and Libraries) ve Velké Británii zveřejnila v prosinci 2001 výsledky výzkumu zajištění služeb pro **postižené uživatele** (viz také postižení) Výzkum uvádí běžná opatření, překážky bránící v přístupu postiženým, dřívější výzkumy, programy základního a aplikovaného výzkumu a vývoj DOPORUČENÍ PRO ÚSPĚŠNOU PRAXI.

Informační standardy viz také popis zdrojů

Počet hudebních titulů pro které neexistuje spolehlivý katalog v elektronické podobě je vysoký. Velmi naléhavá potřeba automatizace hudebních katalogů, které jsou dosud často v klasické lístkové podobě znamená, že pravidla musí být schvalovány tak, aby umožnily při práci vzájemnou kooperaci.

Standardy pro základní bibliografické záznamy byly připraveny Mezinárodní asociací pro hudební knihovny, archívy a dokumentační střediska (International Association for Music Libraries, Archives and Documentation Centres – IAML) a také Mezinárodní asociací pro zvukové a audiovizuální archívy (International Association for Sound and Audiovisual Archives – IASA). Konsorcium hudebních knihoven ve Velké Británii Ensemble <http://www.is.bham.ac.uk/rslp/ensemble/core.htm> má vlastní základní bibliografický záznam pro tištěné hudební dokumenty na svých webových stránkách. Záznam Ensemble je založen na vylepšeném záznamu IAML. Pro další práci má tento projekt dohody s mnoha veřejnými knihovnami. Jednotnější katalogizační standardy by zlepšily přístup k informacím v automatizovaných katalozích, které jsou dostupné přes Internet. Nová technologie nabízí široký tematické vymezení méně „obvyklých“ možností. Grafika a rukopisy mohou být digitalizovány.

Žádný z existujících klasifikačních systémů nemůže být doporučen jako ideální pro hudební dokumenty. Pro základní změnu klasifikace základních fondů však jsou ekonomické faktory bariérou. Nicméně potřeba hudebních dokumentů by měla být i nadále v pozornosti vydavatelů hlavních plánů a měla by být nalézána další zlepšení.

Vyhledávání a získávání

Sbírkky publikovaných materiálů a archívy jsou stále více dostupné v digitální podobě s přidruženými metadaty viz také popis zdrojů. Některé knihovny už nabízejí kombinované fondy, se stejným přístupem k publikovaným materiálům (např. nahrávkám) a archivním dokumentům (např. nevydaným nahrávkám z hudebních akcí). Tento fakt umožňuje zavádění modernějších nástrojů pro vyhledávání hudebních informací, analogicky ke způsobu již dobře fungujícího vyhledávání textových informací, ale s upozorněním, že hudba není redukovatelná na text.

- Dublin Core <http://dublincore.org/> sponzorovaný OCLC v Dublinu, se ještě musí zabývat potřebami hudební katalogizace pro obecné použití (i když část práce v této oblasti už byla hotova), což je příklad třeba XML

- Projekt Hudební knihovny online (Music Libraries Online) <http://www.music.online.ac.uk> ve Velké Británii již postoupil kupředu a prokázal smysluplnost propojení katalogů hudebních knihoven využitím protokolů ANSI Z39.50 (nyní ISO 203950), ačkoliv část problematiky týkající se minimálních standardů zbývá ještě vyřešit.
- Projekt Encore! <http://www.peri.nl/dram.co.uk/encore.htm> do určité míry ukázal přístup, který využívá dat z mnoha zdrojů a snaží se uspořádat ve společném formátu v jedné databázi.
- Pozornost si také zaslouží vývoj digitálně dostupného multijazyčného hudebního tezauru, který by usnadnil uživatelům hledání.

Autorské právo a dohody s komerčním sektorem viz také autorské právo

Legislativa týkající se autorského práva se v Evropě značně liší a přestože existuje legislativa Evropské Unie, její interpretace je odlišná. Některé země si vyjednaly zvláštní práva; jiné ne a dávají přednost nezávazným dohodám. Další země mají více neformálních dohod s vydavateli, jako je tomu ve Velké Británii, kde Asociace hudebních vydavatelů (Music Publishers Association) na základě dohod s různými organizacemi vydala pokyny pro pravidla fair play.

- Ačkoliv je MusiCopy <http://www.cedar.nl/musicopy/>, organizace v Holandsku, zřízena k tomu, aby chránila autorská práva majitelů, pomáhá veřejným knihovnám při stanovování regulačního systému pro pořizování kopií a zajišťování práva na půjčování za poplatek – kompenzaci pro majitele práv.
- Německé státy platí licenční poplatky organizaci VG Wort <http://www.vgwort.de/dyna.php3?c=1&printable=1&sp=b444dd1c07>, která zajišťuje práva na půjčování tištěných i netištěných materiálů, včetně tištěných hudebních dokumentů, ale vylučuje hudební zvukové nosiče. Jednotlivé knihovny si tak musí sjednávat dohody samy.

Pro digitální knihovny je použití standardních postupů pro ochranu stěžejní a ihned, jak budou tyto standardy definovány, by knihovny do nich měly být integrovány.

Pracovníci knihoven a další vzdělávání

Hudební knihovny musí být vedeny kvalifikovanými knihovníky s dobrou znalostí hudby nebo hudebníky s knihovnickou zkušeností nebo kvalifikací. V některých zemích se knihovníci z hudebních knihoven snaží zaměřit se na tento problém a zajistit další vzdělávání pro ty, kteří v knihovnách s hudebními dokumenty pracují, ale nemají s tím žádné zkušenosti.

Následující přístupy jsou užitečnými modely:

- S cílem rozšířit odbornost bylo stanoveno financování speciálních kursů pro školení nehudebních specialistů v knihovnách v hudebním knihovnictví při zřizování nového Zákona pro veřejné knihovny v Dánsku.
- Informace a samostatné CD ROMy pro studium hudebního knihovnictví a modul distančního vzdělávání pro další vzdělávání v hudebním knihovnictví. Viz také: *Distanční vzdělávání, kurs pro hudební knihovnictví ve Velké Británii*, Ian Ledsham. *Fontes Artis Musicae*, vol. 47/1, 2000. <http://www.aber.ac.uk/olu/>

- Výroční zprávy britské pobočky IAML obsahují informace o dalším vzdělávání týkající se hudebních knihoven, které dobrovolně zajišťují zkušení knihovníci z hudebních knihoven.
- Dalšímu vzdělávání pracovníků muzeí velmi pomohly směrnice, které se týkají všech aspektů práce v muzeích.

ÚKOLY PRO BUDOUCNOST

Digitální distribuce nemusí být omezena na ekonomicky rentabilní nahrávky populárních hvězd. Z technického hlediska budou knihovny brzy v roli, že budou svým uživatelům muset zajistit jakékoliv nahrávky, které tito uživatelé budou potřebovat. Ale ekonomické hledisko je komplex problémů, jako jsou otázky autorského práva a autorského honoráře.

Veřejné knihovny by mohly fungovat jako informační kanály směřující uživatele k hudebním dokumentům, které tito uživatelé hledají dříve než si je vypůjčí nebo koupí. Tím vyvstávají otázky konkurence s maloobchodníky. Výhradně v knihovnách, muzeích a archívech však bude digitálně produkována hudba a video, jako text, zvuk nebo obrázky, možná především v oblasti těch dokumentů, které jsou vytvářeny v místním a regionálním kontextu.

Podpora vzájemného vícezdrojového vyhledávání, listování a personalizace mezi hudebními a filmovými knihovnami a jejich rozšíření počítá s upokojováním odborných dotazů týkající se hudby, prostřednictvím síťové služby selepší místní a vzdálený přístup. Měla by být prozkoumána možnost jednotné evropské brány k hudebním zdrojům na Internetu.

Měl by být vyvinut a realizován dokonalejší technický vyhledávací postup, který by se zabýval klíčovou problematikou, jako je například:

- automatický výběr hudebně významných charakteristik z online přístupných partitur a nahrávek (melodie, charakteristiky vnímání);
- hudební sumarizace, která umožní vývoj „inteligentních“ hudebních informačních vyhledávacích nástrojů;
- prezentační nástroje orientované na hudbu (pro možnost simultánní prezentace partitur, analýz, videa);
- simultánní prezentace partitur a nahrávek atd.

Je nutné vypracovat sadu základních kursů pro knihovníky hudebních knihoven v elektronickém věku, aby mohli uživatelům pomoci při vyhledávání v „hybridním“ (fyzickém a elektronickém) prostředí.

ODKAZY NA WEBOVÉ STRÁNKY

Evropa

WedeMusic

IST projekt WedeMusic začal v lednu 2000 a je adresovaný problémům IPR s ochranou, přístupem a se zpracováním/vyhledáváním tajných řešení testovaných hudebními vydavateli (Riccordi, Suvini, BMG).

MIRACLE

Projekt financovaný EU: Music Information Resources Assisted Computer Library Exchange má partnery v Holandsku, Španělsku, ve Velké Británii, Itálii a Dánsku. Webová stránka zajišťuje spojení do všech zúčastněných knihoven pro nevidomé v jednotlivých státech.

<http://www.svb.nl/project/Miracle/miracle.htm>

Austrálie

Národní knihovna Austrálie (National Library of Australia)

S relativně malými zdroji ve srovnání s jinými zeměmi, komunita australské hudební knihovny vymyslela projekt podobný britskému projektu Cecilia, ale s větším dosahem, s odkazy na webové stránky na další hudební komunity a s prvořadým zřetelem k potřebám uživatelů.

Představ si Austrálii (Picture Australia)

Tato stránka obsahuje půl miliónu obrázkových záznamů z fondů muzeí, galérií, archivů, univerzit, veřejných knihoven a historických společností.

<http://www.pictureaustralia.org/>

Česká republika

Okresní knihovna, Olomouc

Jedna z mnoha veřejných knihoven zajišťující online dostupné informace o svých hudebních sbírkách.

<http://www.ok-olomouc.cz/index.html>

Dánsko

Knihovna v Silkeborgu (Silkeborg Library)

Snadno přístupná multikulturní knihovna, která poskytuje ODKAZY NA WEBOVÉ STRÁNKY ke kultuře a hudbě široké škály zemí, které jsou reprezentovány svými fondy.

<http://www.silkeborg.bib.dk/>

Roskilde

<http://www.roskilde.dk/>

Finsko

Adresář hudební knihovny (Music Library Directory)

Modelový adresář národní hudební knihovny s ODKAZY NA WEBOVÉ STRÁNKY na jednotlivé hudební knihovny.

www.kaapeli.fi

Helsinki

<http://www.lib.hel.fi/musko>

Meziknihovní výpůjční služba (Inter-library Lending Service)

Pro všechny materiály, včetně partitur, nahrané hudby a dalších netištěných materiálů. Tato stránka zajišťuje přístup ke katalogům knihoven v síti veřejných knihoven, s vybavením ke hledání ve všech katalozích.

<http://www.publiclibraries.fi/>

Francie

AIBM

Stránka věnovaná knihovníkům hudebních knihoven s dobrým propojením na knihovny, bibliografie, hudební ikonografii, atd.

<http://www.aibm-france.org>

Směrnice (Guidelines)

Francouzské právo zajišťuje pevné směrnice - co je centrálně organizováno vládou a co se očekává od místních samosprávy.

<http://www.enssib.fr/autres-sites/csb/csb-charter.html>

Mediatéka

Modelová multimediální stránka a vstup ke zdrojům, které zahrnují nahrávky, videa, hudební analýzy a audio excerpta.

<http://mediatheque.ircam.fr/index-e.html>

Paříž – město hudby (Paris – Cité de la Musique)

<http://www.cite-musique.fr/>

Německo

Veřejná knihovna v Brémách (Bremen Public Library)

Nabízí neobvyklé online průvodce do svých uměleckých sbírek, včetně obrazů.

<http://www.graphotek.bremen.de/>

Litva

Klasická hudba (Classicalmusic)

Tento průvodce po hudebních službách Litvy zajišťuje odlišný model s velmi komerčním obsahem, ale je propagován se solidními informacemi a zajišťuje propojení do knihoven.

<http://www.classicalmusic.lt/>

Holandsko

Centrální diskotéka, Rotterdam (Centrale Discotheek, Rotterdam)

Holandská národní služba pro meziknihovní výpůjčky zvukových nahrávek v Rotterdamu. Půjčovná služba je široce využívána ostatními veřejnými knihovnami v Holandsku. Zde je její elektronická podoba.

<http://www.muziekweb.nl/>

Musica

Hudební průvodce se širokým tematické vymezením, v Holandsku, původně považován za hudební informační středisko: model pro vstup hudebních subjektů, včetně dobrých propojení na hudební knihovny všech typů.

<http://www.musica.nl/html/default.php>

Portugalsko

Lisabonská fonotéka (Lisbon the Fonoteca)

Jediná instituce tohoto typu v Portugalsku, fonotéka v Lisabonu zajišťuje vstup do mnoha dalších hudebních služeb v Portugalsku.

<http://www.cm-lisboa.pt/fonoteca/>

Švédsko

Švédská hudební knihovna (Swedish Music Library)

<http://www.muslib.se>

Velká Británie

Backstage

Akademicky financovaná stránka, která již zahrnuje některé fondy veřejných knihoven a divadelní sbírky a zatím nabízí všeobecný popis všech zahrnutých sbírek a položkový popis asi poloviny sbírek.

<http://www.backstage.ac.uk/>

Birmingham

Formulace poslání hudebních knihoven zahrnuje služby pro národnostní komunity a jednotlivé knihovny dokumentují své fondy a využívají znalé místní obyvatele z komunit, aby pomáhali při výběru.

<http://www.birmingham.gov.uk/epislive/libpages/nsl/Docids/9098BB9264465CD08025663D00424584?OpenDocument>

Cecilia

Nový britský projekt k zajištění online adresáře zdrojů britských hudebních knihoven a dalších hudebních zdrojů s odpovídajícím propojením na jednotlivé knihovny a organizace.

<http://www.cecilia-uk.org/>

Plán pro hudební knihovny a informace ve Velké Británii a Irsku, LAML (UK) – (Library and Information Plan for Music in the United Kingdom and Ireland, LAML, UK)

Od r. 1993, kdy byl tento plán zveřejněn a došlo k mnoha zlepšením v oblasti spolupráce, bylo uznáno a získalo finanční podporu několik projektů.

The Performing Arts Data Service

Služba je zaměřena na vysokoškolské instituce a nabízí bránu pro digitální fondy filmových, televizních a rozhlasových zdrojů, hudby, divadla a tance. Může být rozšířena zahrnutím dalších veřejných knihoven a místních archivních materiálů.

<http://www.pads.ahds.ac.uk/>

Královský národní institut pro nevidomé (Royal National Institute for the Blind)

má webovou stránku, jejíž služby pro ty, kteří mají poruchy vidění, která obsahuje informace a rady, školení, služby k zajištění hudebních a s hudbou spojených materiálů a informací v Brailově písmu.

Westminster

<http://www.westminster.gov.uk/libraries/special/music/index.cfm>

The Visual Arts Data Service

Cílem je ochrana, udržování a podpora přístupu k digitálním zdrojům různých sbírek ve Velké Británii. Služba je soustředěna na akademickou komunitu, ale existuje zde mezioblastní účast.

<http://vads.ahds.ac.uk/>

v